

**Beszámoló a
FERTŐD MIKRO- TÉRSÉGI
SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT
Gyermejjóléti Szolgálatának 2015. évi tevékenységéről
Nagylózs községben**

A Fertőd Mikro-térségi Szociális Szolgáltató Központ **Gyermejjóléti Szolgálat**a az elmúlt évben 11 településen (*Fertőd, Agyagosszergény, Fertőboz, Hidegség Fertőhomok, Hegykő, Fertőszéplak, Sarród, Pereszteg, Pinnye, Nagylózs*) látta el feladatait.

Munkánkat elsősorban az alábbi jogszabályok alapján végezzük:

- 1997. évi XXXI. törvény 39.§ a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról: „A gyermejjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.”
- 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermejjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

„A gyermejjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.”

Ennek érdekében a gyermejjóléti szolgálat a következő tevékenységeket végzi:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése,
- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről,

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: családgondozás) a gyermek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- az egészségügyi és a szociális ellátás - különösen a családsegítő szolgáltatás -, valamint a hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- javaslat készítése a veszélyeztetettség mértékének megfelelően, a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására.

A gyermekjóléti szolgálat feladatai a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében a következők:

- a családgondozás biztosítása a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtése, javítása, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállítása, érdekében
- utógondozó szociális munka (a továbbiakban: utógondozás) biztosítása a gyermek családjába történő visszailleszkedésének segítése.

Nagylőzson a gyermekjóléti szolgálat 2015. évben 12 fő gyermekkel foglalkozott:

- alapellátás keretében gondozott gyermek 2 fő
- védelembe vett gyermek 5 fő
- átmeneti nevelt 0 fő
- egyszeri esetként nyilvántartott, tanácsadottként megjelent 5 fő.

A gyermekjóléti szolgálat tevékenysége a kezelt probléma típusa és az ellátott gyermekek száma szerint (2015. év, összes település)

Megnevezés	Kezelt problémák száma (halmozott)	Ellátott gyermekek száma
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	270	7
Gyermeknevelési	298	18
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	48	1
Magatartászavar, teljesítményzavar	140	18
Családi konfliktus	163	11
Szülők vagy a család életvitele	54	4
Szülői elhanyagolás	4	1
Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)		
Fogyatékoság, retardáció	11	2
Szenvedélybetegségek	5	1
Összesen	993	63

Családgondozással kapcsolatos tapasztalatok:

Jellemző, hogy a családokban a problémák egyre inkább halmozottan jelennek meg, a gondok eredete, oka az összetettségük miatt egyre nehezebben meghatározható, így a megoldás felé vezető hatékony feladatok megtalálása és megvalósítása sem könnyű feladat. Gyakori, hogy a családgondozás, az érintett családokkal való szoros kapcsolattartás ellenére hosszabb idő szükséges ahhoz, hogy a családokban pozitív irányú változások kezdődjenek.

A leggyakoribb veszélyeztető tényező a településeken az anyagi (megélhetéssel-lakhatással összefüggő) problémák folyamatos jelenléte. Szintén jelen van a szülők életviteléből adódó veszélyeztetettség, melyhez szorosan kapcsolódik a gyermek nevelésének elhanyagolása, a számonkérés, az ellenőrzés és követelmények nélküli elnéző szülői magatartás. A munkanélküliség, az állandósult eltartottság nemcsak anyagi hátrányokkal, hanem erkölcsi és pszichikai leépüléssel is együtt jár. Családi konfliktusok, életviteli, gyermeknevelési problémák jelentkeznek, melyek a többségi társadalmi normáktól és szabályoktól eltérő magatartást eredményeznek, illetve viselkedési mintaként állnak a gyermekek, fiatalok előtt.

A személyes kapcsolattartás során fenti problémák formálására, megoldására hívjuk fel a figyelmet, és beszéljük meg az áthidaláshoz vezető lehetőségeket. A félévenkénti felülvizsgálat során, ha az esetek többségben nem tapasztaltunk tartós javulást a probléma megszüntetésére vonatkozóan, további félévre meghosszabbodik az alapellátás. A gyermekvédelmi prevenció elképzelések megvalósításához azonban minden esetben szükség van a szülő együttműködésére is, melynek hiánya sok esetben az erőfeszítések ellenére is eredménytelenséghez vezet. Sajnos éppen azok a szülők nem együttműködők, akiknek a gyermekeikkel gondok vannak (pl. távolmaradás szülői értekezletről).

A kliensek többsége – a megfelelő törvényismeret és információ hiányában – a jogait hangsúlyozza a kötelesség – és felelősségtudat felvállalása nélkül.

A szolgálat egyéb tevékenységei:

A Gyermekjóléti Szolgálat rendszeres kapcsolatot tart fenn a településeken működő észlelő-jelző rendszer tagjaival, a településeken dolgozó körzeti *védőnőkkel, házi orvosokkal, az óvodákkal, általános iskolákkal, a gyermek és ifjúságvédelmi felelősökkel, a rendőrséggel és az illetékes pártfogói felügyelőkkel.*

A szolgálat rendszeresen együttműködik a települések jegyzőivel és a szociális ügyintézővel, továbbá a Soproni Járási Hivatal Járási Gyámhivatalával, ők határoznak a veszélyeztetett gyermekek védelembe vételéről, nevelésbe vételéről.

Szakmai kapcsolatot tartunk fenn a fertődi ill. a soproni Rendőrkapitánysággal, a körzetben dolgozó pártfogókkal, valamint gyermekjogi képviselővel.

Szabadidős programjainknál gyakran felvesszük a kapcsolatot a településeken működő művelődésszervezőkkel, civil szervezetekkel, az egyházak képviselőivel és egyéb támogatókkal (vállalkozók, gazdasági társaságok).

Szakmai, konzultatív kapcsolatot tartunk fenn a megyében működő gyermekjóléti szolgálatokkal és családgondozókkal, a Lövői Gyermekjóléti Szolgálattal, a Fertőszentmiklósi és a Soproni Gyermekjóléti Szolgálattal, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Szövetségével, és a Kormányhivatal Szociális Gyámhivatalával. Szolgálatunk egyik családgondozója tagja a Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórumnak.

A Szolgálat az anyagi lehetőségeihez mérten részt vesz a szakmai értekezleteken, konferenciákon, továbbképzéseken. A családgondozók teljesítik a törvényben előírt továbbképzési kötelezettségeiket.

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés:

A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek gondozása mellett a gyermekjóléti szolgálat másik fő feladata **az észlelő és jelző rendszer működtetése** (A gyermekjóléti szolgálat által koordinált jelzőrendszeri hálózat részei – vagyis a helyi gyermekvédelmi szereplők – a következő szervezetek a 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, 17. § alapján (továbbiakban Gyvt.): a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos, b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ, c) a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmény, a nevelési tanácsadó, d) a rendőrség, e) az ügyészség, f) a bíróság, g) a pártfogó felügyelői szolgálat, h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek, i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása, j) a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok, k) a munkaügyi hatóság.).

Az ellátási körzetben dolgozó valamennyi jelzőrendszeri tag összehívására, tanácskozásra legalább évente sor kerül. A családgondozók a települési fogadóórák alkalmával, szükség szerinti gyakorisággal *esetmegbeszéléseket* tartanak.

Évente megtartjuk a **Települési Tanácskozást**, amelyen a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolóját figyelembe véve értékeljük az előző év gyermekvédelmi tevékenységét.

Törekszünk az évente 6 alkalommal előírt **szakmaközi megbeszélések** témáit a helyi igényeknek megfelelően összeállítani. Az elmúlt évben fő témák voltak:

- a gyermeki jogok, és kötelességek
- a kamaszkori magatartásproblémák egy pszichológus szemével
- fátolás, agresszió a tinik körében
- „a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan” MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ ismertetése
- nyári táborok szerepe, működése
- veszélyeztetett gyermekek a közösségben

Prevenációs, és szabadidős programok szervezése:

Szolgálatunk igyekszik nagy hangsúlyt fektetni a prevencióra. Meggyőződésünk, hogy az erős, jól működő közösség megalapozza az egészséges felnőtté válást. Eppen ezért egyik fő feladatunk, hogy a gyerekeknek olyan szabadidős programokat szervezzünk, amelyben jól érzik magukat, mely valódi értékeket közvetít számukra.

A gyermekjóléti szolgálat játszóházak, kirándulások, városi programok, nyári napközis táborunk szervezésével és lebonyolításával színesíti a családok, gyermekek szabadidős programjait, amelyeket kb. 450 fő vett igénybe.

Napközis táborunkban 50 gyermek volt 2015-ben. Programjaink nem csak a fertődi gyermekeknek szólnak, hanem a társult települések családjainak is. Szívesen fogadunk felkéréseket a települések részéről helyben lebonyolításra kerülő játszóházak, szabadidős programok szervezésére is.

Baba-mama tornánkon kéthetente kedd délelőtt a kismamák, fiatal anyukák részére tornát tartottunk. ahol gyermekükkel együtt kedvükre, játékos formában mozoghatnak. Ez kiválóan alkalmas arra, hogy otthon levő anyukák egy kicsit kimozduljanak, megismerkedjenek egymással és Gyermekjóléti Szolgáltatásunkkal.

Szívesen fogadunk felkéréseket az iskolákból, óvodákból **prevenciós célú előadásokra**. Óvodában szülői értekezleteken szívesen veszünk részt aktuális problémákat megjelenítő témákkal. Iskolában a gyermekeknek szívesen felkészülünk prevenciós témájú foglalkozásokkal (pl.: szexuális felvilágosítás, drogprevenció, önismereti játékok stb.)

Összefoglalva elmondható, hogy a gyermekjóléti szolgálat a törvényben meghatározott feladatait, a gondozási tevékenységet igyekszik hatékonyan végezni, alternatívákat ajánl a gyermekek szabadidős programjainak választékához, és segítséget nyújt az oktatási- nevelési intézmények preventív tevékenységéhez.

Kérem, és fontosnak tartom mindennemű észrevételüket és javaslatukat, mert segítik munkánkat, és teljesebbé tehetik az Önök által igényelt szolgáltatást.

Kérem a beszámoló elfogadását!

Egyed Mária
intézményvezető